

opirali v svojih predhodnih aktivnostih. Četudi je učitelj očitno upravljal z dejavnostjo, pa se ni vedel kot edini vir znanja in edini razsodnik o njem, ampak je poskušal pridobiti razna stališča in poglede ter vidike in pri tem pomagal posameznim učencem, da so izrazili svoje prispevke na načine, ki so prispevali k napredku kolaborativne razprave.

Kot ugotavljata Asheva in Wells, nam zadevni primer jasno kaže, da ni res, da mora biti formalno učenje prenašalno. V tem primeru učitelj in učenci funkcionirajo kot skupnost, ki gradi znanje, kar predpostavlja naslednje (Ash in Wells, 2007: 50):

1. izid razprave ni znan vnaprej, ampak je predmet skupnega raziskovanja;
2. vsa stališča se bodo premišljeno obravnavala;
3. napreduje se na podlagi predhodnih prispevkov: z njihovim opri-merjenjem, razdelavo, razširitvijo, dopolnjevanjem ali nestrinjanjem z njimi.

*Skupne značilnosti*²⁹

Zgornja dva primera se razlikujeta po številu udeležencev, okviru (neformalno oz. formalno učenje), znanstveni panogi (biologija, fizika), trajanju oz. namenjenemu času in še drugih bolj ali manj nebitvenih značilnostih. Vendar pa Ashova in Wells utemeljeno ugotavljata, da za oba primera veljajo enaka načela glede pogojev oz. učinkovitih možnosti za učenje. Četudi je bila med obema primeroma precejšnja razlika v trajanju (nekaj minut v muzeju, razpon čez več dni v drugem primeru), je do grajenja učinkovitega in trajnega znanja prišlo preko vzajemnih interakcij med ljudmi in posredujočimi artefakti v obeh primerih. V obeh primerih imamo opraviti z »izboljšljivim ciljem« (ang. *improvable object*), za katerega velja (Ash in Wells, 2007: 50–51):

1. da so ga družno posredovali drugi »konstituenti« situacije PBR, s svojim ravnanjem (geste, pritiski na gumbe) in govorjenjem;
2. da je bil umeščen v diskurz, v katerem je bil prispevek vsakega posameznika pravzaprav odgovor na predhodno dogajanje in anticipacija nadaljnega dialoga;
3. da je vključil množstvo dejstev;
4. da je vključeval izide, ki so bili postopoma in kontinuirano preobrazeni;
5. da je usmerjal učenje k zanimivim in intelektualno poštenim idejam.

29 Skupne značilnosti (Ash in Wells, 2007: 50–51).